

Statsforvalteren i Trøndelag

Tröndelagen Staatehaaltoje

Rapport etter forvaltningskontroll

Kontrollert kommune:	Frøya kommune
Dato rapport:	26.10.2021
Dato for kontrollmøte:	21.09.2021
Kontrollleder:	Kjersti Alne Solberg
Gjennomført av:	Anne Solstad Marit Røstad Gaute Arnekleiv Kjersti Alne Solberg
Til stede fra kommunen:	Maria Strøm Kitt Julie Hansen Tor Gunnar Eriksen Øyvor Helstad Beathe Sandvik Meland Thomas Sandvik
Kontrollerte ordninger:	Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket i 2020 Regionalt miljøtilskudd i jordbruket (RMP) i 2020 Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) i 2017-2020 AR5 i 2020

1 Sammendrag

Rapporten er skrevet med bakgrunn i Statsforvalteren sin foreløpige rapport datert 17.09.2021 og Frøya kommune sin tilbakemelding datert 28.09.2021. Rapporten beskriver de funn (avvik og merknader) som ble avdekket. I Frøya kommune ble det konstatert 12 avvik og 1 merknad.

2 Generelt om kommunen

Tabellen under viser hvor mye midler Frøya kommune forvaltet på de tilskuddsordningene kommunen hadde fått delegert myndighet fra staten i 2020:

Tilskuddsordning		Beløp - kr
Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket	Utbetalt	11 246 871
Tilskudd til avløsning ved sykdom mm	Utbetalt	0
Skogfond *)	Utbetalt	0
Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)-Skogkultur	Utbetalt	0
Tilskudd til nærings- og miljøtiltak i skogbruket (NMSK)-Veg og drift	Utbetalt	0
Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	Innvilget	104 758
Tilskudd til regionale miljøprogram (RMP)	Utbetalt	356 585
Tilskudd til drenering av jordbruksjord	Innvilget	6 000

Tilskudd til tiltak i beiteområder - planleggings- og tilretteleggingstiltak	Innvilget	11 501
SUM		11 725 715

3 Hjemmel for kontrollen

Hjemmel for kontroll er Reglement for økonomistyring i staten § 15:

«Overordnede virksomheter skal ivareta kontroll med at underliggende virksomheter og enheter utenom statsforvaltningen som utøver forvaltningsmyndighet, utfører sine oppgaver på forsvarlig måte og i henhold til § 14».

§ 14 inneholder bestemmelser om internkontroll.

Kontrolloppgavene er delegert til Statsforvalteren i tildelingsbrev og virksomhets- og økonomiinstruks fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Statsforvalteren skal kontrollere om kommunen gjennom sin internkontroll har etablert systemer og rutiner som sikrer at ordningen forvaltes i samsvar med gjeldende landbrukspolitikk, og i samsvar med gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer.

4 Grunnlag for kontrollen

Statsforvalteren er gjennom vår virksomhets- og økonomiinstruks og vårt tildelingsbrev bedt om å vektlegge kontroll for å sikre kvalitetsmessig god tilskuddsforvaltning. Utvelgelsen av kontrollobjekter er risikobasert. Samtidig står det i tildelingsbrevet at vi bør ha forvaltningskontroll i 20 % av kommunene hvert år og at vi skal ha 100 % oppfølging av avvik.

Målet med kontrollen er å ivareta at midlene over jordbruksavtalen brukes til det formålet de er tiltenkt gjennom en målrettet og effektiv forvaltning. Kontrollen skal videre sikre at lover og regler overholdes, og at rettsikkerheten til søker ivaretas.

5 Gjennomføring av kontrollen

Varsel om kontroll ble gitt i brev av 09.07.2021 og kontrollmøtet ble gjennomført 21.09.2021.

Statsforvalteren har gjennomgått rutiner, søknader og andre aktuelle dokumenter knyttet til de kontrollerte ordningene.

Kommunen fikk i forkant av kontrolldagen tilsendt et egenvurderingsskjema som ble besvart og returnert Statsforvalteren før møtet.

Kommunen fikk oversendt en foreløpig rapport den 17.09.2021.

Den 21.09.2021 ble det gjennomført et møte med kommunen på teams der involverte i kontrollen i kommunen og hos Statsforvalteren deltok. Det ble i møtet gjennomført en forvaltningsdialog rundt de svarene kommunen hadde gitt på egenvurderingsskjemaet. Foreløpig rapport ble også gjennomgått.

Kommunen ga skriftlig tilbakemelding på fakta i foreløpig rapport den 28.09.2021.

Foreløpig rapport og tilbakemeldinger fra kommunen er lagt til grunn for denne rapporten.

6 Kontrollområder

Tabellen under gir en oversikt over de avvik og merknader som ble avdekket under kontrollen:

Avvik er mangel på oppfyllelse av krav til forvaltningen av ordningen som er fastsatt i eller i henhold til

- reglement for økonomistyring i staten
- styrende dokumenter
- regelverket og/eller retningslinjer for ordningen

Merknad er forhold som ikke strider med krav, men der Statsforvalteren finner grunn til å peke på behov for forbedringer.

Avvik og merknader som ble avdekket under kontrollen:	
Tilskuddsordning - alle	
Avvik 1	<p>Manglende system for internkontroll</p> <p>Vi har fått oversendt en rutinebeskrivelse for hver av de kontrollerte ordningene, med unntak av AR5. Det var mangler ved rutinene vi fikk oversendt for alle ordningene. Manglene ved rutinene ble omtalt i forvaltningsdialogen. Kommunen oppgir i egenvurderingsskjemaet at landbruksområdet pr i dag ikke er en del av kommunens system for internkontroll.</p> <p>Internkontroll skal tilpasses virksomhetens risiko, vesentlighet og egenart. Arbeid med internkontroll skal være et løpende arbeid og en del av den daglige drift. Inn i arbeid med internkontroll vil det normalt inngå ROS-analyser, rutiner for implementering, dokumentasjon, oppfølging, rapportering og oppdatering.</p> <p>Ut fra de dokumentene vi har fått tilsendt som dokumentasjon, redegjørelsene i forvaltningsdialogene og gjennomgang av saker, fremstår Frøya kommunes internkontroll på landbruksområdet som ufullstendig og mangelfull.</p>
Avvik fra	Reglement for økonomistyring i staten §14
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Frøya kommune må prioritere arbeidet med å utvikle kommunens system for internkontroll på landbruksområdet.
AR5	
Merknad 1	<p>Manglende kontinuerlig ajourhold – manglende rutiner</p> <p>Det er ikke gjennomført kontinuerlig ajourhold i 2020.</p> <p>Kommunen bør etablere skriftlig rutine for gjennomføring av kontinuerlig ajourhold av AR5 som sikrer at forpliktelsene om ajourhold jfr. avtale om Forvaltning, Drift og Vedlikehold (FDV) ivaretas. Rutinen bør etableres etter mal utarbeidet av NIBIO og inneholde spesifisering på hvordan endringer skal fanges opp,</p>

	hvem som involveres og hvem som har ansvar for de ulike deloperasjonene i ajourholdet. Rutinen må utarbeides tverrsektorielt for å sikre at alle endringer fanges opp.
Tilskuddsordning: Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket	
Avvik 2	<u>Manglende vurdering av vanlig jordbruksproduksjon sau</u> Flere foretak har lav gjennomsnittlig slaktevekt for lam. Det er ikke dokumentert i eStil-PT hvilke vurderinger som er gjort i forhold til vurdering av vanlig jordbruksproduksjon på sau.
Avvik fra	PT-forskrift § 2 Grunnvilkår RS 2020-28, pkt 2.3 Vanlig jordbruksproduksjon: « <i>Et grunnleggende vilkår for å kunne motta tilskudd etter forskriften, er at søker driver «vanlig jordbruksproduksjon». Vilkåret skal vurderes for hele søknadsåret under ett, og i lys av hva som er normalt for den enkelte produksjonen som vurderes</i> » RS 2020-29, pkt. 4.2.2 Varselmeldinger: « <i>Dersom saksbehandler godkjenner en søknad med aktiv varselmelding, må saksbehandler skrive sin vurdering av varselmeldingen. Saksbehandlers vurdering av varselmeldingen skal skrives ned i seksjon «Behandling», i feltet «Kommentarfelt for saksbehandler (vises ikke i vedtaksbrevet)» eller i feltet «Begrunnelse (vises i vedtaksbrevet)»</i> »
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	
Avvik 3	<u>Manglende vurdering av husdyr på beite</u> I flere søknader er det godkjent et høyt antall dyr på 12 uker beite og 5 uker utmarksbeite. Det er ikke dokumentert i eStil-PT at kommunen har vurdert at det er sannsynlig at dyrene har gått på beite.
Avvik fra	PT-forskrift § 3 Tilskudd til husdyrhold tredje ledd, bokstav c og d RS 2020-28, pkt 3.7 Tilskudd for dyr på beite og tilskudd for dyr på utmarksbeite: « <i>Tilskudd for dyr på beite og tilskudd for dyr på utmarksbeite gis for det antall dyr foretaket har disponert og som har oppfylt beitetidskravene, samt de øvrige kravene for beitetilskudd</i> » RS 2020-29, pkt 6.8.1 Saksbehandling og kontroll: « <i>Under saksbehandlingen bør kommunen vurdere om det er sannsynlig at dyrene har gått på beite</i> »
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	
Avvik 4	<u>Mangelfull vurdering av økologisk produksjon</u> Kommunen har i flere tilfeller ikke vurdert om omsøkt økologisk tilskudd er berettiget.

Avvik fra	<p>PT-forskrift § 3 Tilskudd til husdyrhold, tredje ledd bokstav a og § 4 Tilskudd til jordbruksareal, andre ledd.</p> <p>RS 2020-29 pkt 6.6.1.2 Økologisk areal: «Hvilke vekster den økologiske godkjenningen gjelder for, og om veksten det søkes tilskudd for er i andre karensår eller i økologisk produksjon, må imidlertid kommunen undersøke ved oppslag i Debios registreringer».</p> <p>pkt 6.7.1.7 Økologisk husdyrproduksjon: «Fordi kontrollen mot Debios register ikke sjekker hvilke dyreslag den økologiske godkjenningen gjelder for, må dette kontrolleres mot Debios registreringer».</p>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	
Avvik 5	<p><u>Mangelfull kontrollplan for 2020 og mangelfull risikovurdering ved utplukket</u></p> <p>10 % av søknadene skal kontrolleres. I Frøya kommune var det 46 søknader i 2020 men bare 4 søknader var kontrollert. Det burde vært kontrollert 5 søknader.</p> <p>Frøya kommune har sendt inn en kontrollplan for 2020, men den er svært mangelfull i forhold til kravet.</p> <p>En kontrollplan skal utarbeides før søknadsomgangen starter og den skal være skriftlig.</p> <p>Kontrollplanen skal omtale disse punktene:</p> <ul style="list-style-type: none"> A. En vurdering av hvilke deler av produksjons- og avløsertilskuddet som anses å ha størst generell risiko i egen kommune. B. En beskrivelse av konkrete risikoindikatorer ved søknader i egen kommune. <p>Dersom kommunen mener det er risiko ved konkrete foretak, skal det også beskrives i kontrollplanen.</p>
Avvik fra	<p>PT-forskrift § 10 Opplysningsplikt og kontroll</p> <p>RS 2020-29 pkt 5.1 Krav til forvaltningen: «Kommunen skal gjennomføre risikobasert kontroll hver søknadsomgang. Kommunene skal gjennomføre kontroll av minst 10 prosent av søknadene».</p> <p>pkt 5.2 Kontrollplan: «Kommunen skal utarbeide kontrollplan. Kontrollplanen skal være styrende for hvilke søknader som plukkes ut til kontroll og hvilke som ikke plukkes ut til kontroll. Kontrollplanen skal være skriftlig og utarbeides før saksbehandlingen av søknadsomgangen starter».</p> <p>pkt 5.3 Anvende kontrollplanen til å plukke ut konkrete foretak:</p>

	«Etter at kommunene har gjennomgått kontrollplanen, skal kommunen videre plukke ut konkrete foretak til kontroll. [...] Kommunen skal beskrive skriftlig hvorfor den enkelte søknad er plukket ut til kontroll. Det kan gjøres kort med å vise til risikoindikatorer eller til ordning med høy risiko jf. risikovurderingen i kontrollplanen».
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	
Tilskuddsordning: Regionalt miljøtilskudd i jordbruket (RMP)	
Avvik 6	<p>Innvilget uberettiga tilskudd</p> <p>Det er innvilget uberettiga tilskudd til «beiting av verdifulle jordbrukslandskap på innmark», «beiting av kystlynghei» og «miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel».</p> <p>For beiting av verdifulle jordbrukslandskap på innmark er det i en sak gitt tilskudd til areal som i AR5 er utmarksarealer.</p> <p>For beiting av kystlynghei er det i en sak gitt tilskudd til dyr som har gått på arealer som ikke er klassifisert som viktige eller særlig viktige områder i naturbase.</p> <p>I ei sak er det innvilga tilskudd til ordningene «miljøvennlig spredning av husdyrgjødsel vår/vekstsesong» til arealer som i AR5 er klassifisert som utmark.</p>
Avvik fra	<p>Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Trøndelag, § 6: «Det kan gis tilskudd for beiting av verdifulle jordbruksarealer. Verdifulle jordbrukslandskap er:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Øyer og holmer og andre veiløse områder 2. Områder verna som landskapsvernområde, naturreservat eller nasjonalpark. 3. Setervoller <p>Arealene må beites i minst 5 uker i sommerhalvåret. Dyretallet må være så høyt at verdiene til arealet opprettholdes eller bedres.»</p> <p>Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Trøndelag, § 10: «Kystlyngheia skal være registrert i miljødatabasen Naturbase og ha verdi «svært viktig» eller «viktig».</p> <p>Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Trøndelag, § 21 Spredning av husdyrgjødsel om våren og eller i vekstsesongen, første ledd: «I søknadsåret skal arealet høstes ved slått eller beiting etter spredning».</p>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	<p>Kommunen bør utarbeide rutiner for saksbehandling av RMP-søknader. Her bør det framgå at arealene skal sjekkes opp mot RMP-veileder, AR5 og flyfoto.</p> <p>Vi gjør også oppmerksom på at det i Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav § 24, punkt 1 andre ledd står: «Utmarksareal kan ikke godkjennes som spredeareal».</p>

<p>Avvik 7</p>	<p><u>For lavt antall dekar kystlynghei pr beitende sau, samt overlapp mellom ordninger som ikke kan kombineres</u> Godkjent areal kystlynghei varierer fra 3,6 dekar til 14,6 dekar pr sau. Dette er for lavt. I Trøndelag trenger en sau 15-30 dekar kystlynghei ved helårsbeiting. Særlig ved mye bart fjell, vil arealbehovet være stort. Sauer som er gitt tilskudd for helårs beiting av kystlynghei kan ikke samtidig motta tilskudd for beiting av verdifulle jordbrukslandskap i utmark.</p>
<p>Avvik fra</p>	<p>Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Trøndelag, § 10 og i Veileder Regionale miljøtilskudd til jordbruket i Trøndelag 2019: «Tilskuddet betinger at sauene beiter arealet hele året og at de skal ta opp hoveddelen av fôret ved beiting såfram klimamessige og dyretiske forhold tillater det. Dyretallet å være tilpassa beitegrunnet».</p>
<p>Frist for å lukke avviket</p>	<p>Umiddelbart</p>
<p>Kommentar</p>	<p>Kommunen må vurdere om dyretallet er tilpassa beitegrunnet. Når sauene har tilgang til andre utmarksareal eller innmarksareal i tillegg til kystlyngheia, må det vurderes hvor stor andel av fôret som tas opp fra andre arealer og tilskuddsberettiget dyretall evt. reduseres. Det bør gå fram av skjøtselsplanen hvor mange dekar kystlynghei som anbefales pr vinterfôra sau ved helårsbeiting.</p>
<p>Avvik 8</p>	<p><u>Manglende vurdering av avkorting og manglende aktsomhetsvurdering ved feilopplysning i søknaden</u> I flere søknader er det gitt feil opplysninger i søknadene som kunne medført utbetaling av uberettiga tilskudd. Det er i sakene ikke vurdert avkorting og heller ikke foretatt aktsomhetsvurdering.</p>
<p>Avvik fra</p>	<p>Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Trøndelag, § 30, ledd b og i Veileder Regionale miljøtilskudd til jordbruket i Trøndelag 2019. «Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har: b) gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes.».</p> <p>Rundskriv 2019-17, kap. 4.6.4, andre til femte ledd: «Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig har gitt feil opplysninger i søknaden som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskuddet for seg selv eller andre, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes».</p> <p>«Kommunen skal i slike tilfeller alltid vurdere om tilskuddet skal avkortes. Dette gjelder uavhengig av når i saksbehandlingsprosessen feilopplysningen ble oppdaget».</p>

	<p>«Et overordnet mål med avkorting er å sikre forsvarlig forvaltning av fellesskapets midler. Risikoen for avkorting ved feilopplysning skal skjerpe søkerens aktsomhet ved utfylling av søknaden».</p> <p>«Bestemmelsen er utformet som en «kan» bestemmelse, men det klare utgangspunktet er at tilskuddet skal avkortes dersom søker minst har vært uaktsom ved inngivelse av feilopplysninger, og dette har gitt, eller kunne gitt, merutbetaling. Forvaltningen plikter i alle tilfeller å vurdere avkorting».</p>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Kommunen har i flere saker godkjent mindre areal enn omsøkt og/eller færre dyr en omsøkt. Når kommunen ikke godkjenner alt areal, skal kommunen foreta aktsomhetsvurdering og vurdering av om feilsøkingen gir grunnlag for avkorting av tilskudd. Dette skal framkomme i merknadsfeltet i eStil.
Avvik 9	<p><u>Manglende kontrollplan og manglende risikovurdering for utplukk til stedlig kontroll</u></p> <p>Kommunen har ikke laga kontrollplan og ikke foretatt samla risikovurdering for utplukk til stedlig kontroll.</p>
Avvik fra	Rundskriv 2020-19, kap 4.5.2. Andre og fjerde avsnitt: «Kommunen skal plukke ut søknader til kontroll på bakgrunn av en risiko-vurdering» [...] «Kommunen skal dokumentere de vurderinger og prioriteringer som ligger til grunn for utvalget av søknad til kontroll».
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Det foreligger ingen dokumentasjon på hva som ligger til grunn for utplukk til kontroll i 2020.
Tilskuddsordning- Tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL)	
Avvik 10	<p><u>Kommunen har innvilget SMIL-tilskudd til tiltak som er utenfor ordningen</u></p> <p>Det er i to saker gitt tilskudd til inngjerding av areal. Det er gitt arealtilskudd gjennom produksjonstilskudd til samme areal året før søknadsåret.</p> <p>Det er i tre saker innvilget tilskudd til rene gjerdetiltak, som faller utenfor SMIL-ordningen slik søknaden framstår.</p>
Avvik fra	<p>SMIL-forskriften § 1 Formål: «Formålet med tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket er å fremme natur- og kulturminneverdiene i jordbrukets kulturlandskap og redusere forurensningen fra jordbruket, utover det som kan forventes gjennom vanlig jordbruksdrift».</p> <p>SMIL-forskriften § 5 Tilskudd til kulturlandskapstiltak og forurensningstiltak: «Det kan innvilges tilskudd til gjennomføring av tiltak som ivaretar natur- og kulturminneverdiene i kulturlandskapet. Det kan også innvilges tilskudd til gjennomføring av tiltak som bidrar til å hindre eller redusere forurensning eller risikoen for forurensning fra</p>

	<i>jordbruket».</i>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	<p>Areal som det er gitt arealtilskudd til de siste årene før tiltaket ble gjennomført, faller utenfor ordningen. Oppsetting av gjerde i slike saker er å anse som vanlig jordbruksdrift.</p> <p>Det kan gis tilskudd til restaurering av kystlynghei, men ikke til rene gjerdetiltak for inngjerding av utmark. Før det innvilges tilskudd til restaurering av kystlynghei, bør det utarbeides skjøtselsplan. I skjøtselsplanen bør det framgå både hvilken verdi kystlyngheia har, evt. kan få etter restaurering, samt hvilke tiltak som bør iverksettes. Det kan gis tilskudd til utarbeidelse av skjøtselsplan over SMIL-ordningen.</p>
Avvik 11	<p><u>Kommunen har ikke vurdert søknadene opp mot Naturmangfoldloven</u></p> <p>Kommunen har ikke vurdert noen av de kontrollerte sakene opp mot Naturmangfoldloven.</p>
Avvik fra	<p>§ 8 i Rundskriv 2020-12: <i>«Kommunen skal vurdere de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 ved behandling av SMIL-søknader».</i></p>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	<p>I SMIL-saker som berører naturmangfoldloven, skal vurderingen framgå av vedtaksbrevet.</p> <p>Kommunen bør vurdere å ta inn i rutinebeskrivelsen at vurderingen av prinsippene skal komme til uttrykk i vedtaksbrevet. Vanligvis vil alle saker som berører biologisk mangfold eller restaurering av kystlynghei påvirke naturmangfoldet i større eller mindre grad.</p>
Avvik 12	<p><u>Mangelfull oppfølging av vilkår satt i vedtaket</u></p> <p>Det er ikke levert timelister ved anmodning om utbetaling av tilskudd i flere saker. Ved innsending av utbetalingsanmodning har søkerne oppgitt kostnader inkl. mva. Alle kontrollerte søknader gjelder foretak som er mva-pliktig, og tilskudd skal dermed beregnes ut fra kostnader eks. mva. Dette kan ha ført til for mye utbetalt tilskudd.</p> <p>Et foretak har ikke levert dokumentasjon på påløpte kostnader i prosjektet.</p>

Avvik fra	<p>SMIL-forskrift §§ 6, 3. ledd: «Når prosjektet eller tiltaket er gjennomført, skal det sendes inn dokumentasjon på at det er gjennomført i henhold til vilkår gitt i vedtaksbrev».</p> <p>SMIL-forskrift § 7, 2. ledd: «Innvilget tilskudd utbetales etter skriftlig anmodning fra tilskuddsmottaker og når prosjektet eller tiltaket har fått godkjent sluttregnskapet. Det kan likevel foretas utbetalinger på bakgrunn av godkjent dokumentasjon etter hvert som deler av prosjektet eller tiltaket utføres. Minst 25% av tilskuddet holdes tilbake inntil arbeidet er fullført og sluttregnskapet er godkjent».</p> <p>Rundskriv 2020-12 pkt. 5.3, 2. ledd: «Søker skal oppgi om kostnadene til innkjøpte varer og tjenester er inklusiv eller eksklusiv merverdiavgift. Søker skal oppgi beløp eksklusive merverdiavgift dersom det er fradragsrett for inngående merverdiavgift for tiltaket. Dette kan bare gjelde virksomheter som er registrert i Merverdiavgiftsregisteret. Øvrige virksomheter kan oppgi beløp inkl. mva».</p>
Frist for å lukke avviket	Umiddelbart
Kommentar	Ved anmodning om utbetaling av tilskudd er det kun oppgitt summert timebruk og ikke fullstendige timelister. Særlig ved betydelige avvik mellom kostnadsoverslag og regnskap, vil timelistene være til hjelp for å sjekke om timebruken er reell og tilstrekkelig begrunnet.

7 Avsluttende kommentarer

Det er viktig at Frøya kommune framover prioriterer arbeidet med å utvikle kommunens system for internkontroll på landbruksområdet.